

Parallelltext till talmanskonferensens lagförslag

ÅLANDS LAGTINGS BESLUT om ändring av arbetsordningen för Ålands lagting

- Talmanskonferensens lagförslag nr 2/2022-2023

ÅLANDS LAGTINGS BESLUT om ändring av arbetsordningen för Ålands lagting

I enlighet med lagtingets beslut, tillkommet på det sätt som bestäms i 63 § 1 mom. lagtingsordningen (2011:97) för Åland,

ändras i arbetsordningen (2015:87) för Åland 1 § 1 mom., 2 § 1 – 2 och 4 mom., 5 § 1 mom., 6 §, 10 § 1 och 4 mom., 13 §, 25 § 1 mom., 26 § 1 mom., 29 § 1 mom., 32 § 2 mom. sådan den lyder i arbetsordning 66/2018, 33 §, 41 § 3 mom., 46 §, 54 §, 65 § 2 och 3 mom., 68 § 4 mom., 80 § 1 och 4 mom., 82 § 6 mom., 87 § 2 mom., 91 § 2 mom. och 92 § 3 mom. samt

fogas till 12 § en ny 9 punkt, till 18 § nya 2 – 5 mom. samt till 20 § 3 – 6 mom., som följer:

Gällande lydelse	Föreslagen lydelse
1 kap. Lagtingsåret 1 § <i>Lagtingsårets början</i> Lagtinget sammanträder årligen till ett nytt arbetsår i enlighet med vad lagtinget beslutat enligt lagtingsordningen. Den ledamot som längst innehaft ett uppdrag som ledamot av lagtinget (ålderstalmannen) ska då inta talmannens plats. Har två eller flera varit ledamöter i lagtinget lika lång tid förs ordet av den till åren äldste av dem. Under ledning av ålderstalmannen förrättas valet av en talman samt därefter var för sig val av en första och en andra vicetalmän. -----	1 kap. Lagtingsåret 1 § <i>Lagtingsårets början</i> Lagtinget sammanträder årligen till ett nytt lagtingsår i enlighet med vad lagtinget beslutat enligt lagtingsordningen. Den ledamot som längst innehaft ett uppdrag som ledamot av lagtinget (ålderstalmannen) ska då inta talmannens plats. Har två eller flera varit ledamöter i lagtinget lika lång tid förs ordet av den till åren äldste av dem. Under ledning av ålderstalmannen förrättas valet av en talman samt därefter var för sig val av en första och en andra vicetalmän. -----

2 § <i>Fullmactsgranskningar</i> Senast klockan 15.00 den sista vardagen före valperiodens första plenum granskar lagtingsdirektören lagtingsledamöternas fullmakter för godkännande. Vid granskningen av en fullmakt undersöks att den är utfärdad av en behörig myndighet i föreskriven form. En förteckning upprättas över de lagtingsledamöter vars fullmakter godkänts. Lagtingets första plenum under valperioden börjar med namnupprop enligt förteckningen. ----- Har en ledamots fullmakt inte blivit godkänd kan lagtinget pröva om hon eller han ändå får inträda i lagtinget. Om det görs en anmärkning mot en ledamots behörighet ska lagtinget pröva ärendet förutsatt att inte samma anmärkning över valet redan har anförts genom besvär eller besvär ännu kan anföras hos Ålands förvaltningsdomstol i enlighet med landskapslagen (1970:39) om lagtingsval och kommunalval.	2 § <i>Fullmactsgranskningar</i> Senast klockan 15.00 den sista vardagen före mandatperiodens första plenum granskar lagtingsdirektören lagtingsledamöternas fullmakter för godkännande. Vid granskningen av en fullmakt undersöks att den är utfärdad av en behörig myndighet i föreskriven form. En förteckning upprättas över de lagtingsledamöter vars fullmakter godkänts. Lagtingets första plenum under mandatperioden börjar med namnupprop enligt förteckningen. ----- Har en ledamots fullmakt inte blivit godkänd kan lagtinget pröva om hon eller han ändå får inträda i lagtinget. Om det görs en anmärkning mot en ledamots behörighet ska lagtinget pröva ärendet förutsatt att inte samma anmärkning över valet redan har anförts genom besvär eller besvär ännu kan anföras hos Ålands förvaltningsdomstol i enlighet med Vallag (2019:45) för Åland
5 § <i>Lagtingets arbetsperioder</i> Lagtingets arbete fortgår med eller utan avbrott enligt vad talmanskonferensen beslutar till dess följande arbetsår vidtar. -----	5 § <i>Lagtingets arbetsperioder</i> Lagtingets arbete fortgår med eller utan avbrott enligt vad talmanskonferensen beslutar till dess följande lagtingsår vidtar. -----
6 § <i>Lagtingets avslutning</i> Det sista lagtingsår under valperioden fortgår till dess republikens president eller på hennes eller hans vägnar landshövdingen förklarar arbetet avslutat för valperioden. Avslutningen av lagtinget hålls på den tid som landshövdingen tillkännager. Efter en gudstjänst samlas lagtinget i plenisalen där talmannen fram-för lagtingets hälsning varefter republikens president eller på hennes eller hans vägnar landshövdingen förklarar lagtinget avslutat för valperioden.	6 § <i>Lagtingets avslutning</i> Det sista lagtingsår under mandatperioden fortgår till dess republikens president eller på hennes eller hans vägnar landshövdingen förklarar arbetet avslutat för mandatperioden. Avslutningen av lagtinget hålls på den tid som landshövdingen tillkännager. Efter en gudstjänst samlas lagtinget i plenisalen där talmannen fram-för lagtingets hälsning varefter republikens president eller på hennes eller hans vägnar landshövdingen förklarar lagtinget avslutat för mandatperioden.

3 kap. Talmännen och talmanskonferensen 10 § <i>Val av talman och vicetalmän</i> Vid lagtingsårets första plenum väljer lagtinget en talman samt en första och en andra vicetalman enligt 1 §. Ett meddelande om valets utgång ska utan dröjsmål sändas till landskapsregeringen och landshövdingen. Om talmannen eller en vicetalman avlider eller avgår från sitt uppdrag under arbetsåret ska en ny talman eller vicetalman väljas utan dröjsmål. 12 § <i>Talmanskonferensens uppgifter</i> Talmanskonferensen har till uppgift att	3 kap. Talmännen och talmanskonferensen 10 § <i>Val av talman och vicetalmän</i> Vid mandatperiodens första plenum väljer lagtinget en talman samt en första och en andra vicetalman enligt 1 §. Ett meddelande om valets utgång ska utan dröjsmål sändas till landskapsregeringen och landshövdingen. Om talmannen eller en vicetalman avlider eller avgår från sitt uppdrag under lagtingsåret ska en ny talman eller vicetalman väljas utan dröjsmål. 12 § <i>Talmanskonferensens uppgifter</i> Talmanskonferensen har till uppgift att 9) tillsätta en arbetsgrupp vars uppgift är att arbeta för att alla ledamöter i lagtinget ska ha samma förutsättningar att utöva sitt uppdrag samt
4 kap. Självstyrelsepolitiska nämnden 13 § <i>Självstyrelsepolitiska nämndens sammansättning</i> I början av en valperiod beslutar lagtinget på förslag av presidiet om det antal ledamöter och ersättare som ska väljas till självstyrelsepolitiska nämnden. Talmannen är nämndens ordförande. Nämnden väljer viceordförande inom sig.	4 kap. Självstyrelsepolitiska nämnden 13 § <i>Självstyrelsepolitiska nämndens sammansättning</i> I början av en mandatperiod beslutar lagtinget på förslag av presidiet om det antal ledamöter och ersättare som ska väljas till självstyrelsepolitiska nämnden. Talmannen är nämndens ordförande, första vicetalmannen är nämndens första viceordförande och andra vicetalmannen är nämndens andra viceordförande.

5 kap. Utskotten 18 § <i>Lag- och kulturutskottets ansvarsområde</i>	5 kap. Utskotten 18 § <i>Lag- och kulturutskottets ansvarsområde</i> Lag- och kulturutskottet granskar lagligheten i landskapsregeringens handläggning av ärenden. Utskottet har för uppgiften rätt att av myndigheter och andra som de övervakar få de upplysningar utskottet behöver för att sköta sin granskning. Utskottet har rätt att på eget initiativ ta upp ett ärende till granskning i enlighet med denna paragraf. Andra utskott och varje lagtingsledamot får hos lag- och kulturutskottet skriftligen väcka frågor om landskapsregeringens tjänsteutövning eller handläggningen av regeringsärenden. Lag- och kulturutskottet ska underrätta lagtinget om relevanta iakttagelser vid övervakningen.
20 § <i>Finans- och näringsutskottets ansvarsområde</i>	20 § <i>Finans- och näringsutskottets ansvarsområde</i> Finans- och näringsutskottet handhar för lagtingets räkning den i 56 § i lagtingsordningen angivna uppgiften att övervaka landskapets finanser och hur budgeten iakttas. Finans- och näringsutskottet har för uppgiften rätt att av myndigheter och andra som de övervakar få de upplysningar utskottet behöver för sin granskning. Utskottet har rätt att på eget initiativ ta upp ett ärende till granskning i enlighet med denna paragraf. Andra utskott och varje lagtingsledamot får hos finans- och näringsutskottet skriftligen väcka frågor om landskapsregeringens handläggning av finanserna. Finans- och näringsutskottet ska underrätta lagtinget om relevanta iakttagelser vid övervakningen.

25 § <i>Utskottens mandattid</i> Mandatperioden för medlemmarna i lagtingets utskott är en valperiod, om inte lagtinget på förslag av talmanskonferensen beslutar att nyval av samtliga medlemmar i ett utskott ska förrättas. -----	25 § <i>Utskottens mandattid</i> Mandatperioden för medlemmarna i lagtingets utskott är en mandatperiod, om inte lagtinget på förslag av talmanskonferensen beslutar att nyval av samtliga medlemmar i ett utskott ska förrättas. -----
26 § <i>Tillsättande och konstituering av utskotten</i> Lagtinget väljer medlemmar till de permanenta utskotten omedelbart efter det att lagtinget har sammanträtt till valperiodens första plenum. -----	26 § <i>Tillsättande och konstituering av utskotten</i> Lagtinget väljer medlemmar till de permanenta utskotten omedelbart efter det att lagtinget har sammanträtt till mandatperiodens första plenum. -----
6 kap. Övriga organ 29 § <i>Lagtingets företrädare i internationella organ</i> Lagtinget väljer inom sig i början av varje arbetsår två medlemmar och lika många ersättare till Ålands delegation i Nordiska rådet. -----	6 kap. Övriga organ 29 § <i>Lagtingets företrädare i internationella organ</i> Lagtinget väljer inom sig i början av varje lagtingsår två medlemmar och lika många ersättare till Ålands delegation i Nordiska rådet. -----

7 kap. Ärenden i lagtinget	7 kap. Ärenden i lagtinget
32 § <i>Motioner</i>	32 § <i>Motioner</i>
En budgetmotion får inte väckas innan landskapsregeringen har lämnat sitt budgetförslag till lagtinget och motionen ska lämnas in senast klockan 12.00 den elfte dagen efter det att landskapsregeringen har lämnat förslaget till lagtinget. Tidsfristen utlöper dock tidigast den 5 november. En budgetmotion med anledning av ett förslag till en tilläggsbudget eller ett kompletterande budgetförslag ska lämnas in senast klockan 12.00 den fjärde dagen efter det att förslaget upptagits för kännedom på föredragningslistan.	En budgetmotion får inte väckas innan landskapsregeringen har lämnat sitt budgetförslag till lagtinget och motionen ska lämnas in senast klockan 12.00 den elfte dagen efter det att landskapsregeringen har lämnat förslaget till lagtinget. Tidsfristen utlöper dock tidigast den 5 november. En budgetmotion med anledning av ett förslag till en tilläggsbudget eller ett kompletterande budgetförslag ska lämnas in senast klockan 16.00 den tredje dagen efter det att förslaget upptagits för kännedom på föredragningslistan.
33 § <i>Medborgarinitiativ</i>	33 § <i>Medborgarinitiativ</i>
Ett medborgarinitiativ ska lämnas in skriftligen till lagtingets kansli. Initiativet ska innehålla ett förslag i form av en lagtext eller ett förslag om att lagstiftningsåtgärder ska vidtas. Frågor av olika slag får inte tas in i ett och samma initiativ. Initiativet ska ha en kort motivering. I initiativet ska anges vem som är initiativets ombud samt viceombud. Ombudet ska även vara initiativets första undertecknare. Ombudet ska samtidigt med undertecknandet skriftligen anmäla till lagtingets kansli att insamlingen av namn för medborgarinitiativet har startat. Insamlingen av namn kan pågå under högst fyra månader. Undertecknarna ska i initiativet försäkra att de enligt valregistermyndighetens rösträttsregister var röstberättigade i det senaste lagtingsvalet. Under personernas egenhändiga namnunderskrifter ska deras namn, titel, yrke eller syssla och adress antecknas tydligt. Underskrifterna ska tydligt numreras. Vid insamlingen av namnunderskrifter ska i tillämpliga delar reglerna om valfrihet i fråga om lagtingsval gälla. Lagtinget är skyldigt att utan dröjsmål ta upp ett medborgarinitiativ till behandling om det har gjorts så som denna arbetsordning föreskriver. Initiativ som innehåller förslag i form av en lagtext ska	Ett medborgarinitiativ får väckas av minst två personer som är röstberättigade i lagtingsval. De som väcker ett initiativ kallas för ansvariga för initiativet. Kontaktinformationen för de ansvariga ska meddelas lagtingets kansli. Ett medborgarinitiativ innehåller ett lagförslag eller ett förslag om att lagberedning ska inledas samt motivering till förslaget. Initiativet ska ha en titel som beskriver dess innehåll och initiativet ska dateras. Samma initiativ får inte innehålla olika slags ärenden. Ett initiativ ska avfattas på svenska. Underskrifter som stöder ett medborgarinitiativ (<i>stödförklaringar</i>) samlas in på papper eller på elektronisk väg. Den blankett som ska användas vid stödförklaringar i pappersform finns tillgänglig på lagtingets hemsida. Elektronisk insamling av stödförklaringar ska ske med utnyttjande av en digital tjänst som har godkänts av lagtingets kanslikommission. Stödförklaringarna ska samlas in inom fyra månader räknat från dateringen av initiativet. När stödförklaringar samlas in ska initiativet, uppgifter om vem som är ansvarig för det och deras kontaktinformation finnas tillgängliga för <i>initiativundertecknarna</i>. Initiativet får inte ändras efter det att

behandlas i lagstiftningsordning på samma sätt som en lagmotion med ett förslag till en landskapslag. Initiativ som innehåller förslag om att lagstiftningsåtgärder ska vidtas ska behandlas i en enda behandling på samma sätt som en åtgärdsmotion. Ombudet för ett medborgarinitiativ kan skriftligen återta initiativet. Lagtingets beslut med anledning av ett medborgarinitiativ ska skriftligen meddelas ombudet.	insamlingen av stödförklaringar har inletts. En stödförklaring ska innehålla 1) medborgarinitiativets titel och datum, 2) initiativundertecknarens fullständiga namn, födelsetid och hemkommun, 3) en försäkran från initiativundertecknaren att han eller hon är röstberättigad i lagtingsval, 4) en försäkran från initiativundertecknaren att han eller hon har gett endast en stödförklaring för samma initiativ och 5) stödförklaringens datum. Insamlingen av namn kan pågå under högst fyra månader. Någon av de ansvariga för initiativet ska inom två månader från det att insamlingen av stödförklaringar har avslutats lämna stödförklaringarna till lagtingets kansli om de förutsättningar för att lägga fram initiativ som anges i denna lag uppfylls. Initiativet förfaller om det inte har överlämnats till lagtinget inom tre månader från det att insamlingen av stödförklaringar har avslutats. Personuppgifterna i de stödförklaringar som har samlats in får användas endast på det sätt som föreskrivs i denna lag. De ansvariga för initiativet får överlåta uppgifterna enbart till lagtingets kansli. De uppgifter som lagtinget innehar är offentliga när medborgarinitiativet har lämnats in till lagtinget. De ansvariga för initiativet ska se till att de stödförklaringar som de har i sin besittning förstörs inom sex månader från det att insamlingen av stödförklaringar har förfallit på grund av att minimiantalet stödförklaringar inte har uppnåtts eller sex månader efter att medborgarinitiativet har inlämnats till lagtinget. Stödförklaringar som lämnats in i pappersform till lagtinget förstörs av lagtinget inom ett år efter att ett medborgarinitiativ har slutbehandlats eller förfallit i samband med nyval. Elektroniska stödförklaringar som hör till ett medborgarinitiativ som överlämnats till lagtinget förstörs inom fem år efter att insamling av signaturer avslutats. Den som är ansvarig för medborgarinitiativet ska se till att ekonomiska bidrag för framläggande av initiativet och
---	---

	givaren uppges när stödförklaringar samlas in, om värdet av ett enskilt bidrag eller värdet av flera bidrag från en och samma givare är minst 1 500 euro. Namnet på en enskild person får inte uppges utan dennes samtycke, om värdet på personens bidrag är mindre än 1 500 euro. Ett bidrag från en givare som inte kan identifieras får inte tas emot. Detta gäller dock inte bidrag som har fått genom sedvanligt insamlingsarbete. Bidrag ska redovisas i den digitala tjänsten eller i pappersform så att uppgifterna finns tillgängliga för allmänheten senast vid utgången av den kalendermånad som följer efter det att bidraget togs emot, dock tidigast när insamlingen av stödförklaringar inleds. När stödförklaringar samlas in ska information om den webbplats där bidrag redovisas finnas tillgänglig för undertecknarna av medborgarinitiativet. Uppgifterna om bidrag ska avlägsnas från datanätet efter det att lagtingsbehandlingen av initiativet har avslutats. Om initiativet inte överlämnas till lagtinget, ska uppgifterna avlägsnas efter det att insamlingen av stödförklaringar har avslutats eller efter det att initiativet har förfallit. Vid insamlingen av namnunderskrifter får det inte bedrivas aktivitet som utsätter väljarna för påverkan eller försök därtill, eller som inskränker deras valfrihet på något sätt. Lagtinget är skyldigt att utan dröjsmål ta upp ett medborgarinitiativ till behandling om det har gjorts så som denna arbetsordning föreskriver. Initiativ som innehåller förslag i form av en lagtext ska behandlas i lagstiftningsordning på samma sätt som en lagmotion med ett förslag till en landskapslag. Initiativ som innehåller förslag om att lagstiftningsåtgärder ska vidtas ska behandlas i en enda behandling på samma sätt som en åtgärdsmotion. De ansvariga för initiativet kan skriftligen återta initiativet. Lagtingets beslut med anledning av ett medborgarinitiativ ska skriftligen meddelas de ansvariga för initiativet. I fråga om straff för lämnande av oriktiga personuppgifter och för ingivande av osant intyg till myndighet samt för sekretessbrott och sekretessförseelse
--	---

	samt för dataskyddsbrott tillämpas strafflagen (FFS 39/1889)
--	---

41 § <i>Skriftliga frågor</i> Vid det plenum då frågan besvaras ska den först läsas upp av den ledamot som ställt den. Frågeställaren får därefter omedelbart hålla högst två anföranden som anknyter till frågan. Efter varje anförande har den som svarat rätt att uttala sig. Frågeställarens yttranden samt tilläggsyttranden av den som svarar får inte överstiga tre minuter.	41 § <i>Skriftliga frågor</i> Vid det plenum då frågan besvaras ska den först läsas upp av den ledamot som ställt den varefter den besvaras. För svaret gäller ingen tidsbegränsning. Frågeställaren får därefter hålla högst två anföranden som anknyter till frågan och efter varje anförande har den som svarat rätt att uttala sig. De här tilläggsyttrandena får inte överstiga tre minuter.
8 kap. EU-ärenden 46 § <i>Landskapsregeringens EU-redogörelser</i> Landskapsregeringen ska årligen snarast efter det att Europeiska kommissionen avgivit sitt årliga arbetsprogram, lämna en skriftlig redogörelse till lagtinget över mål samt prioriteringar i EU-relaterade ärenden. I redogörelsen ska det även ingå en uppföljning av föregående års redogörelse. Innan redogörelsen tas upp till slutlig behandling i lagtinget ska självstyrelse-politiska nämnden avge ett betänkande i ärendet. Redogörelsen ska godkännas av lagtinget i enda behandling.	8 kap. EU-ärenden 46 § <i>Landskapsregeringens EU-redogörelser</i> Landskapsregeringen ska årligen snarast efter det att Europeiska kommissionen avgivit sitt årliga arbetsprogram, lämna en skriftlig redogörelse till lagtinget över mål samt prioriteringar i EU-relaterade ärenden. I redogörelsen ska det även ingå en uppföljning av föregående års redogörelse. Innan redogörelsen tas upp till slutlig behandling i lagtinget ska självstyrelse-politiska nämnden avge ett betänkande i ärendet. Redogörelsen ska godkännas av lagtinget i enda behandling. Redogörelsen kan ingå i ett meddelande över landskapsregeringens externpolitik.
9 kap. Beredning av ärenden 54 § <i>Utskottens rätt till upplysningar</i> Landskapsregeringen samt sådana myndigheter och tjänstemän som lyder under landskapsregeringen ska på begäran utan dröjsmål förse ett utskott med de handlingar samt skriftliga eller muntliga upplysningar som utskottet behöver för beredningen av ett ärende. Landskapsregeringen ska dessutom överlämna de utredningar och redogörelser som ett utskott begär i frågor som hör till utskottets ansvarsområde.	9 kap. Beredning av ärenden 54 § <i>Utskottens rätt till upplysningar</i> Landskapsregeringen samt sådana verksamheter och tjänstemän som lyder under landskapsregeringen ska på begäran utan dröjsmål förse ett utskott med de handlingar samt skriftliga eller muntliga upplysningar som utskottet behöver för beredningen av ett ärende. Landskapsregeringen samt sådana verksamheter och tjänstemän som lyder under landskapsregeringen ska dessutom överlämna de utredningar och redogörelser som ett utskott begär i frågor som hör till utskottets ansvarsområde. Utskotten har även rätt att av särskilda skäl kalla ministrar för hörande gällande frågor som faller inom utskottets ansvarsområde.

10 kap. Behandlingen av ärenden i plenum 65 § <i>Anmälan</i> En ledamot som infinner sig i plenum efter närvaroregistreringen antecknas som närvarande efter det hon eller han anmält sig hos talmannen. Den ledamot som är förhindrad att delta i plenum bör skriftligen anhålla om ledighet och samtidigt ange orsaken till frånvaron.	10 kap. Behandlingen av ärenden i plenum 65 § <i>Anmälan</i> En ledamot som infinner sig i plenum efter närvaroregistreringen antecknas som närvarande efter det ledamoten anmält sig hos talmannen eller registrerat sig som närvarande elektroniskt. Den ledamot som är förhindrad att delta i plenum bör på förhand elektroniskt eller skriftligen anmäla om frånvaro och samtidigt ange orsaken till frånvaron.
68 § <i>Anföranden</i> Varje talare bör noga hålla sig till den sak som behandlas. Talmannen ska uppmana den som avviker att hålla sig till saken. Åtlyder talaren inte uppmaningen kan talmannen besluta att anförandet ska avbrytas.	68 § <i>Anföranden</i> Varje talare bör noga hålla sig till den sak som behandlas. Talmannen ska uppmana den som avviker att hålla sig till saken. Åtlyder talaren inte uppmaningen kan talmannen besluta att anförandet ska avbrytas. Talmannen kan även avbryta ett anförande om en talare trots uppmaning på något annat sätt allvarligt bryter mot god sed.
80 § <i>Omröstningssätt</i> En omröstning verkställs genom uppställning, genom öppen omröstning efter namnupprop eller elektroniskt. Bestämmelser om omröstningsförfarandet vid val ingår i kapitel 12.	80 § <i>Omröstningssätt</i> En omröstning verkställs genom uppställning, genom öppen omröstning efter namnupprop eller elektroniskt. En omröstning kan under exceptionella förhållanden även verkställas på distans i enlighet med av talmanskonferensen utfärdade anvisningar. Bestämmelser om omröstningsförfarandet vid val ingår i kapitel 13.
11 kap. Lagtingshandlingarna 82 § <i>Lagtingets svar och skrivelser</i> Vid valperiodens sista plenum meddelas vilka ärenden som inte har slutbehandlats och som därför har förfallit	11 kap. Lagtingshandlingarna 82 § <i>Lagtingets svar och skrivelser</i> Vid mandatperiodens sista plenum meddelas vilka ärenden som inte har slutbehandlats och som därför har förfallit.

12 kap. Lagtingets förvaltning 87 § <i>Lagtingets kansli</i> Vid lagtingets kansli finns tjänster som lagtingsdirektör, biträdande lagtingsdirektör, utskottssekreterare, en bibliotekarie och en kanslisekreterare. Därtill kan det anställas ytterligare tjänstemän och personal i arbetsavtalsförhållande.	12 kap. Lagtingets förvaltning 87 § <i>Lagtingets kansli</i> Vid lagtingets kansli finns tjänster som lagtingsdirektör, biträdande lagtingsdirektör, utskottssekreterare och en kanslisekreterare. Därtill kan det anställas ytterligare tjänstemän och personal i arbetsavtalsförhållande.
13 kap. Val i lagtinget 91 § <i>Tidpunkten för val</i> Vid valperiodens andra plenum ska talmannen meddela tiden för val av medlemmarna och ersättarna i lagtingets utskott, självstyrelsepolitiska nämnden och kanslikommissionen. Om tiden för val av lagtingets representanter i Nordiska rådet meddelas vid varje arbetsårs andra plenum. Meddelandena om tidpunkterna för valen ska om möjligt ges senast två dagar före valen.	13 kap. Val i lagtinget 91 § <i>Tidpunkten för val</i> Vid mandatperiodens andra plenum ska talmannen meddela tiden för val av medlemmarna och ersättarna i lagtingets utskott, självstyrelsepolitiska nämnden och kanslikommissionen. Om tiden för val av lagtingets representanter i Nordiska rådet meddelas vid varje lagtingsårs andra plenum. Meddelandena om tidpunkterna för valen ska om möjligt ges senast två dagar före valen.
92 § <i>Val med slutna sedlar</i> En valsedel är ogiltig: 1) om det antecknats fler än en kandidat på valsedeln, 2) om en kandidat betecknats så att det inte tydligt framgår vilken person som avses, 3) om valsedeln försetts med särskilt kännetecken eller om det har gjorts en annan obehörig anteckning på den. En uppgift om en kandidats yrke eller hemort eller en sådan anteckning som endast avser ett förtydligande gör inte valsedeln ogiltig, 4) om en annan valsedel än en som är avsedd för valet har använts samt 5) om en kandidat som inte har ansökt om en lediganslagen tjänst har antecknats på valsedeln.	92 § <i>Val med slutna sedlar</i> En valsedel är ogiltig om: 1) det antecknats fler än en kandidat på valsedeln, 2) en kandidat betecknats så att det inte tydligt framgår vilken person som avses, 3) valsedeln försetts med särskilt kännetecken eller om det har gjorts en annan obehörig anteckning på den. En uppgift om en kandidats yrke eller hemort eller en sådan anteckning som endast avser ett förtydligande gör inte valsedeln ogiltig, 4) en annan valsedel än en som är avsedd för valet har använts eller 5) en kandidat som inte har ansökt om en lediganslagen tjänst har antecknats på valsedeln.

	Detta beslut, tillkommet i den ordning som anges i lagtingsordningens 63 §, träder i kraft den 1 november 2023.
--	--

Parallelltext till talmanskonferensens lagförslag
Landskapslag om ändring av landskapslagen om arvode för medlem av Ålands landskapsregering

- Talmanskonferensens lagförslag nr 2/2022-2023

1.

L A N D S K A P S L A G
 om ändring av landskapslagen om arvode för medlem av Ålands
 landskapsregering

I enlighet med lagtingets beslut

upphävs 4 § landskapslagen (1985:17) om arvode för medlem av Ålands landskapsregering sådant 1 mom. lyder i landskapslagen 1988/5 samt

ändras 2 § 1 och 2 mom. sådant 1 mom. lyder i landskapslagen 2000/64 och 2 mom. i landskapslagen 1988/5 samt 5 § som följer:

Gällande lydelse	Föreslagen lydelse
2 § (1988/5) Till medlem av landskapsregeringen utgår årsarvode samt dyrortstillägg. Årsarvodet är det arvode samt sex ålderstillägg som utgår enligt den löneklass som är två löneklasser högre än den som vid varje tidpunkt gäller för lagtingets ledamöter. Dyrortstillägg erläggs enligt de grunder som gäller för landskapets tjänstemän i motsvarande fall. (2000/64) Det i 1 mom. avsedda årsarvodet jämte dyrortstillägg erläggs till lantrådet förhöjt med tjugo procent och till vicelanträdet förhöjt med fem procent. Medlem äger rätt till semester under 24 vardagar under tiden 1 juni till 30 september och sex vardagar under annan tid.	2 § Till medlem av landskapsregeringen betalas ett årsarvode som motsvarar det av arvodeskommissionen senast fastställda årliga grundarvodet för lagtingsledamöterna multiplicerat med en koefficient. Koefficienten är 2,20 för lantrådet, 1,95 för vicelanträdet och 1,85 för övriga medlemmar i landskapsregeringen. Till medlem av landskapsregeringen betalas varken allmänt lönetillägg, semesterersättning eller semesterpenning. Angående utbetalning av andra arvoden eller ersättningar gäller i tillämpliga delar vad som föreskrivs för landskapets tjänstemän. -----
4 §. [Ersättare som inträder i medlems ställe i landskapsregeringen erhåller för varje dag i arvode 1/365 av det årsarvode som tillkommer medlem av landskapsregeringen]. (1988/5). [Till ersättare betalas dagtraktamente och ersättning för resekostnader enligt de grunder som gäller för [landstingsman] i motsvarande fall].	4 § (utesluts)
5 §.	5 §

Arvode och ersättningar i stöd av denna lag erläggs månatligen i efterskott, för ersätt- ares del på grundval av räkning som god- känts av lantrådet. Angående utbetalning av arvode och ersätt- ningar gäller i övrigt i tillämpliga delar vad om utbetalning av lön till landskapets tjäns- temän är föreskrivet.	Arvode och ersättningar i stöd av denna lag erläggs månatligen i efterskott.
	Denna lag träder i kraft den

Parallelltext till talmanskonferensens lagförslag

Landskapslag om lagtingsledamöternas arvoden och kostnadsersättningar

- Talmanskonferensens lagförslag nr 2/2022-2023

LANDSKAPSLAG om lagtingsledamöternas arvoden och kostnadsersättningar

I enlighet med lagtingets beslut **ändras** 2 § landskapslagen (25/2015) om lagtingsledamöternas arvoden och kostnadsersättningar som följer:

Gällande lydelse	Föreslagen lydelse
2 § <i>Arvoden till ledamöterna</i> Till en lagtingsledamot betalas ett arvode av sådan storlek att uppdraget som lagtingsledamot kan skötas på ett behörigt sätt.	2 § <i>Arvoden till ledamöterna</i> Till en lagtingsledamot betalas ett arvode av sådan storlek att uppdraget som lagtingsledamot kan skötas på ett behörigt sätt. Till en lagtingsledamot som är medlem av landskapsregeringen och som uppbär arvode enligt landskapslagen om arvode för medlem av Ålands landskapsregering betalas dock ingen ersättning enligt denna lag.
	_____ Denna lag träder i kraft den 1 november 2023.

Parallelltext till talmanskonferensens lagförslag

Landskapslag om ändring av lagtingsordningen för Åland

- Talmanskonferensens lagförslag nr 2/2022-2023

1.

LANDSKAPSLAG om ändring av lagtingsordningen för Åland

I enlighet med lagtingets beslut, tillkommet i den ordning 64 § lagtingsordningen anger,

upphävs 5 § 3 mom. lagtingsordningen (2011:97) för Åland,

ändras 5 § rubriken och 2 mom., 6 § 1 mom., 8 § rubriken och 3 mom., 9 §, 10 § 3 mom., 16 § 1 och 3 mom., 17 §, 18 § 1 mom., 20 § 1 och 2 mom., 21 § 1 och 3 mom., 21 a §, 23 § 1 mom., 28 § 3 mom., 32 §, 42 §, 45 § rubriken, 52 §, 53 § 1 mom. och 59 § varav 18 § 1 mom., 20 § 1 och 2 mom., 21 § 1 och 3 mom., 21a §, 52 §, sådana de lyder i lagtingsordningen (66/2015) för Åland, samt

fogas till lagen en ny 12a §, till 28 § ett nytt 7 mom. varvid gällande 7 – 8 mom. blir 8 – 9 mom., som följer:

Gällande lydelse	Föreslagen lydelse
------------------	--------------------

2 kap. Lagtinget och lagtingsledamöterna 5 § <i>Lagtingets sammansättning och valperiod</i> ----- Lagtingets mandattid inleds vid arbetsårets öppnande. Det avgående lagtinget beslutar om tidpunkten för öppningen av arbetsåret så snart valresultatet har fastställts. Öppningen av arbetsåret ska hållas utan dröjsmål. Mandattiden fortgår tills nästa lagtingsval har förrättats och det tidigare lagtingets arbetsår har avslutats. För ledamotskapet i lagtinget utgår ett arvode samt övriga ersättningar i enlighet med vad som bestäms i arbetsordningen eller i en landskapslag. I arbetsordningen eller landskapslagen kan också bestämmas att ersättning i särskilda fall ska utgå till tidigare ledamöter under en begränsad period. Om pension för ledamöterna bestäms i en landskapslag.(66/2015)	2 kap. Lagtinget och lagtingsledamöterna 5 § <i>Lagtingets sammansättning och mandatperiod</i> ----- Lagtingets mandatperiod inleds då lagtingsåret öppnas efter att lagtingsval har förrättats. Det avgående lagtinget beslutar om tidpunkten för öppningen av lagtingsåret. Öppningen av lagtingsåret ska hållas utan dröjsmål så snart valresultatet har fastställts. Mandatperioden fortgår tills nästa lagtingsval har förrättats och det tidigare lagtingets lagtingsår har avslutats. (Texten flyttar till en ny 9 §)
6 § <i>Lagtingsval</i> Alla röstberättigade har lika rösträtt i val till lagtinget där lagtingsledamöterna väljs genom direkta, proportionella och hemliga val. -----	6 § <i>Lagtingsval</i> Alla röstberättigade har lika rösträtt i val till lagtinget där lagtingsledamöterna väljs genom direkta, proportionella och hemliga val som förrättas vart fjärde år (ordinarie val) -----
7 § <i>Valbarhet och inskränkningar i rätten till lagtingsuppdrag</i> ----- En ledamot som har utnämnts till medlem av landskapsregeringen ska frånträda sitt uppdrag som ledamot av lagtinget för den tid uppdraget i landskapsregeringen varar. Under denna tid inträder ersättaren i hans eller hennes ställe i lagtinget. En medlem av landskapsregeringen som valts till ledamot av lagtinget ska avgå från landskapsregeringen om han eller hon inte enligt bestämmelserna i detta mom. frånträder sitt uppdrag som ledamot av lagtinget.	7 § <i>Valbarhet och inskränkningar i rätten till lagtingsuppdrag</i> ----- En ledamot som valts till lantråd ska frånträda sitt uppdrag som ledamot av lagtinget för den tid uppdraget som lantråd varar. Under denna tid inträder ersättaren i hans eller hennes ställe i lagtinget. Om lantrådet väljs till ledamot i lagtinget, ska ersättaren träda i lantrådets ställe, om lantrådet inte önskar frånträda uppdraget som lantråd.
8 § <i>Upplösning av lagtinget</i> -----	8 § <i>Upplösning av lagtinget och nyval</i> -----

Om lagtinget har upplösts ska nyval förrättas. -----	Om lagtinget har upplösts ska nyval förrättas. Vid nyval väljs ledamöterna för återstoden av mandatperioden. Om nyvalet förrättas samma år som ett ordinarie lagtingsval skulle ha förrättats, räknas mandatperioden från nyvalet fram till följande ordinarie lagtingsval. -----
9 § <i>Förtida lagtingsval</i> Om lagtinget har fattat beslut om upplösning och nytt val har förrättats ska, om inte en ny upplösning av lagtinget ägt rum, ledamots uppdrag gälla från den dag han eller hon förklarats vald till och med det plenum då republikens president eller på hans eller hennes vägnar landshövdingen, förklarar arbetet avslutat för valperioden. Om nyval verkställts samma år som ordinarie val skulle ha förrättats ska dock ledamots uppdrag gälla till det fjärde året efter valet, fram till det plenum då republikens president eller på hans eller hennes vägnar landshövdingen, förklarar arbetet avslutat för valperioden.	9 § <i>Lagtingsledamöternas ersättningar</i> För ledamotskapet i lagtinget utgår ett arvode samt övriga ersättningar i enlighet med vad som bestäms i arbetsordningen eller i en landskapslag. I arbetsordningen eller landskapslagen kan också bestämmas att ersättning i särskilda fall ska utgå till tidigare ledamöter under en begränsad period. Om pension för ledamöterna bestäms i en landskapslag
10 § <i>Avbrott i samt befriande och skiljande från uppdraget som lagtingsledamot</i> ----- Om en lagtingsledamot på ett väsentligt sätt och upprepade gånger försummar att sköta sitt uppdrag som lagtingsledamot eller genom en verkställbar dom har dömts till fängelse för ett uppsåtligt brott eller till straff för valbrott, kan lagtinget genom ett beslut som har fattats med minst 20 röster skilja ledamoten från uppdraget antingen helt eller för en bestämd tid. -----	10 § <i>Avbrott i samt befriande och skiljande från uppdraget som lagtingsledamot</i> ----- Om en lagtingsledamot på ett väsentligt sätt och upprepade gånger försummar att sköta sitt uppdrag som lagtingsledamot eller genom en verkställbar dom har dömts till fängelse för ett uppsåtligt brott eller till straff för valbrott eller den dömde inte är värd det förtroende och den aktning som uppdraget som lagtingsledamot förutsätter, kan lagtinget genom ett beslut som har fattats med minst 20 röster skilja ledamoten från uppdraget antingen helt eller för en bestämd tid. -----

<i>Ny paragraf</i>	12a § Tillämpligheten av vissa riksbestämmelser Följande lagar ska med i denna lag angivna undantag tillämpas på lagtingets ledamöter på motsvarande sätt som de tillämpas på riksdagens ledamöter: 1) Lagen (FFS 459/2015) om olycksfall i arbetet och om yrkes-sjukdomar. 2) Lagen (FFS 112/2022) om ersättning till statsanställda för olycksfall som inträffat under förhållanden som hänför sig till distansarbete. 3) Inkomstskattelagen (FFS 1535/1992). 4) Strafflagen (FFS 39/1889). Ändringar av de lagar som anges i 1 mom. ska gälla från tidpunkten för deras ikraftträdande i riket. Hänvisningar i de lagar som anges i 1 mom. till riksmyndigheter ska inom lagtingets lagstiftningsbehörighet avse motsvarande åländska myndigheter. Hänvisningar i de lagar som anges i 1 mom. till författningar ska på Åland avse motsvarande åländska författningar. Närmare bestämmelser kan tas in i lagtingets arbetsordning.
3 kap. Lagtingets organisation 16 § <i>Lagtingets arbetsår</i> Lagtinget sammankommer årligen till ett nytt arbetsår vid den tidpunkt som lagtinget beslutar. Republikens president, eller på hans eller hennes vägnar landshövdingen, förklarar lagtinget öppnat. ----- Det sista arbetsåret under valperioden fortgår till dess republikens president eller på hans eller hennes vägnar landshövdingen, förklarat arbetet avslutat för valperioden.	3 kap. Lagtingets organisation 16 § <i>Lagtingsåret</i> Lagtinget sammankommer årligen till ett nytt lagtingsår vid den tidpunkt som lagtinget beslutar. Republikens president, eller på hans eller hennes vägnar landshövdingen, förklarar lagtinget öppnat. ----- Det sista lagtingsåret under mandatperioden fortgår till dess republikens president eller på hans eller hennes vägnar landshövdingen, förklarat lagtingsåret avslutat.

17 § <i>Lagtingets talmän</i> Lagtinget väljer skilt för sig och inom sig för varje arbetsår en talman och två vicetalmän. Val av talman och vicetalmän förrättas med slutna sedlar. I lagtingets arbetsordning finns närmare bestämmelser om val av talmännen.	17 § <i>Lagtingets talmän</i> Lagtinget väljer skilt för sig och inom sig för varje lagtingsår en talman och två vicetalmän. Val av talman och vicetalmän förrättas med slutna sedlar. I lagtingets arbetsordning finns närmare bestämmelser om val av talmännen.
18 § (66/2015) <i>Talmanskonferensen</i> Talmanskonferensen består av talmannen, vicetalmännen, utskottsordförandena för de permanenta utskotten och en ledamot från var och en av de lagtingsgrupper som inte annars skulle vara representerade i talmanskonferensen. Ett utskotts viceordförande är ersättare för utskottets ordförande. De lagtingsgrupper som utser en representant till talmanskonferensen ska samtidigt utse en ersättare. -----	18 § <i>Talmanskonferensen</i> Talmanskonferensen består av talmannen, vicetalmännen och utskottsordförandena för de permanenta utskotten. De lagtingsgrupper som inte annars skulle vara representerade i talmanskonferensen har rätt att utse varsin ledamot, jämte ersättare, som med yttranderätt kan delta i talmanskonferensens möten. Ett utskotts viceordförande är ersättare för utskottets ordförande. -----
20 § (66/2015) <i>Självstyrelsepolitiska nämnden</i> Lagtinget tillsätter för varje valperiod en självstyrelsepolitisk nämnd för behandling av frågor rörande Ålands författningenliga ställning och externa relationer samt ärenden som gäller Europeiska unionen enligt vad som närmare bestäms i 9 kap. Självstyrelsepolitiska nämnden består av talmannen samt minst fyra och högst nio ledamöter samt ett nödvändigt antal ersättare som lagtinget väljer inom sig. -----	20 § <i>Självstyrelsepolitiska nämnden</i> Lagtinget tillsätter för varje mandatperiod en självstyrelsepolitisk nämnd för behandling av frågor rörande Ålands författningenliga ställning och externa relationer samt ärenden som gäller Europeiska unionen enligt vad som närmare bestäms i 9 kap. Självstyrelsepolitiska nämnden består av talmannen, vicetalmännen samt minst två och högst sju ledamöter. Lagtinget väljer inom sig därtill ett nödvändigt antal ersättare. -----
21 § <i>Lagtingets utskott</i> ----- Lagtinget tillsätter för varje valperiod följande permanenta utskott: 1) lag- och kulturutskottet, 2) finans- och näringsutskottet och 3) social- och miljöutskottet. ----- Lagtinget kan dessutom tillsätta ytterligare utskott antingen för återstoden av en valperiod eller för att bereda särskilda ärenden. -----	21 § <i>Lagtingets utskott</i> ----- Lagtinget tillsätter för varje mandatperiod följande permanenta utskott: 1) lag- och kulturutskottet, 2) finans- och näringsutskottet och 3) social- och miljöutskottet. ----- Lagtinget kan dessutom tillsätta ytterligare utskott antingen för återstoden av en mandatperiod eller för att bereda särskilda ärenden. -----

21a § (66/2015) <i>Kanslikommissionen</i> Lagtinget tillsätter för varje valperiod en kanslikommission. Kanslikommissionens sammansättning och uppgifter fastställs i lagtingets arbetsordning.	21a § <i>Kanslikommissionen</i> Lagtinget tillsätter för varje mandatperiod en kanslikommission. Kanslikommissionens sammansättning och uppgifter fastställs i lagtingets arbetsordning.
23 § <i>Val av lagtingets organ</i> Utskotten och övriga organ i lagtinget tillsätts under valperiodens första arbetsår för hela valperioden, om inte något annat bestäms i lagtingets arbetsordning. På förslag av talmanskonferensen kan lagtinget besluta att nyval av samtliga medlemmar av ett utskott eller ett annat organ ska förrättas. -----	23 § <i>Val av lagtingets organ</i> Utskotten och övriga organ i lagtinget tillsätts under mandatperiodens första lagtingsår för hela mandatperioden, om inte något annat bestäms i lagtingets arbetsordning. På förslag av talmanskonferensen kan lagtinget besluta att nyval av samtliga medlemmar av ett utskott eller ett annat organ ska förrättas. -----
5 kap. Ärenden i lagtinget 28 § <i>Hur ärenden tas upp till behandling i lagtinget</i> Landskapsregeringen överlämnar ärenden till lagtinget i form av 1) ett lagförslag eller ett kompletterande lagförslag, 2) ett budgetförslag, 3) ett meddelande, 4) en berättelse, 5) en redogörelse eller 6) en årsredovisning i enlighet med 25 § landskapslagen (1971:42) om Ålands landskapsregering. -----	5 kap. Ärenden i lagtinget 28 § <i>Hur ärenden tas upp till behandling i lagtinget</i> Landskapsregeringen överlämnar ärenden till lagtinget i form av 1) ett lagförslag eller ett kompletterande lagförslag, 2) ett budgetförslag, 3) ett meddelande, 4) en berättelse, 5) en redogörelse, 6) en årsredovisning i enlighet med 25 § landskapslagen (1971:42) om Ålands landskapsregering eller 7) ett förslag som överlämnas till lagtinget i enlighet med annan lagstiftning. ----- Nytt 7 mom.: Lag- och kulturutskottet lämnar ett meddelande till lagtinget över sin granskning av lagligheten i landskapsregeringens handläggning av ärenden eller finans- och näringsutskottet lämnar ett meddelande till lagtinget över sin övervakning av landskapets finanser och hur budgeten iakttas. -----

32 § <i>Utskottens behandlingstvång</i> Utskotten ska avge betänkanden i de ärenden som har remitterats till dem och som inte har återkallats. Något betänkande behöver dock inte avges i ett ärende om ärendet inte hinner behandlas före utgången av valperioden.	32 § <i>Utskottens behandlingstvång</i> Utskotten ska avge betänkanden i de ärenden som har remitterats till dem och som inte har återkallats. Något betänkande behöver dock inte avges i ett ärende om ärendet inte hinner behandlas före utgången av mandatperioden.
42 § <i>Fortsatt behandling av ärenden</i> Har behandlingen av ett ärende inte slutförts under ett arbetsår fortsätter den under följande arbetsår om inte lagtingsval har förrättats däremellan.	42 § <i>Fortsatt behandling av ärenden</i> Har behandlingen av ett ärende inte slutförts under ett lagtingsår fortsätter den under följande lagtingsår om inte lagtingsval har förrättats däremellan.
6 kap. Information och offentlighet 45 § <i>Lantrådets upplysningar</i> -----	6 kap. Information och offentlighet 45 § <i>Lantrådets upplysning</i> -----
8 kap. Finanserna 52 § (66/2015) <i>Tilläggsbudget och kompletterande budgetförslag</i> Om det finns behov av att ändra landskapets budget ska landskapsregeringen överlämna ett förslag till tilläggsbudget till lagtinget. Landskapsregeringen kan även överlämna ett kompletterande budgetförslag. 53 § <i>Budgetens innehåll</i> I landskapsbudgeten ingår de årliga inkomsterna och anslag för de årliga utgifterna. Vidare anges ändamålen för anslagen och övriga budgetmotiveringar. Bestämmelser om att budgeten får innehålla inkomstposter eller anslag som motsvarar skillnaden mellan inkomster och utgifter som står i direkt samband med varandra, kan intas i en landskapslag. -----	8 kap. Finanserna 52 § (66/2015) <i>Tilläggsbudget och kompletterande budgetförslag</i> Om det finns behov av att ändra Ålands budget ska landskapsregeringen överlämna ett förslag till tilläggsbudget till lagtinget. Landskapsregeringen kan även överlämna ett kompletterande budgetförslag. 53 § <i>Budgetens innehåll</i> I Ålands budget ingår de årliga inkomsterna och anslag för de årliga utgifterna. Vidare anges ändamålen för anslagen och övriga budgetmotiveringar. Bestämmelser om att budgeten får innehålla inkomstposter eller anslag som motsvarar skillnaden mellan inkomster och utgifter som står i direkt samband med varandra, kan intas i en landskapslag. -----

9 kap. Internationella förhållanden	9 kap. Internationella förhållanden
59 § <i>Lagtingets deltagande i beredningen av ärenden som gäller Europeiska unionen</i> Landskapsregeringen ska utan dröjsmål informera lagtinget om sin syn på förslag till rättsakter, fördrag eller andra ärenden som bereds inom Europeiska unionens institutioner då förslaget är av intresse för Åland. Landskapsregeringen ska sedan den fått kännedom om ett sådant förslag utan dröjsmål sända förslaget till lagtinget genom en skrivelse så att lagtinget kan ta ställning till det. Förslaget behandlas i självstyrelsepolitiska nämnden och vanligen i ett eller flera andra utskott som ger utlåtande till självstyrelsepolitiska nämnden. Självstyrelsepolitiska nämnden kan vid behov ge ett yttrande om förslaget till landskapsregeringen. Talmanskonferensen kan besluta att ett sådant ärende också skall tas upp till debatt i plenum, varvid lagtinget dock inte fattar beslut i saken. Landskapsregeringen ska ge självstyrelsepolitiska nämnden information om ärendets behandling i statsrådet samt i mån av möjlighet om behandlingen i Europeiska unionen. Självstyrelsepolitiska nämnden kan höra Finlands regeringsrepresentanter i dessa ärenden. (66/2015) Självstyrelsepolitiska nämnden kan ge landskapsregeringen ett utlåtande med anledning av en utredning eller information som avses i denna paragraf.	59 § <i>Lagtingets deltagande i beredningen av ärenden som gäller Europeiska unionen</i> Landskapsregeringen ska utan dröjsmål informera lagtinget om sin syn på förslag till rättsakter, fördrag eller andra ärenden som bereds inom Europeiska unionens institutioner då förslaget är av intresse för Åland. Landskapsregeringen ska sedan den fått kännedom om ett sådant förslag utan dröjsmål sända förslaget till lagtinget genom en skrivelse så att lagtinget kan ta ställning till det. Förslaget behandlas i självstyrelsepolitiska nämnden eller i ett utskott i enlighet med vad som sägs i lagtingets arbetsordning. Talmanskonferensen kan besluta att ett sådant ärende också ska tas upp till debatt i plenum, varvid lagtinget dock inte fattar beslut i saken. Landskapsregeringen ska ge självstyrelsepolitiska nämnden eller det utskott som behandlar ärendet information om ärendets behandling i statsrådet samt i mån av möjlighet om behandlingen i Europeiska unionen. Självstyrelsepolitiska nämnden eller utskottet kan höra Finlands regeringsrepresentanter i dessa ärenden. (66/2015) Självstyrelsepolitiska nämnden eller ett utskott kan ge landskapsregeringen ett yttrande med anledning av en utredning eller information som avses i denna paragraf.
Denna lag träder i kraft den 1 november 2015.	Denna lag träder i kraft den 1 november 2023.

Parallelltexter till talmanskonferensens framställning
**Landskapslag om pensionsskydd för ledamöter av lagtinget
och landskapsregeringen**

- Talmanskonferensens framställning nr 2/2022-2023

1.

L A N D S K A P S L A G

om pensionsskydd för ledamöter av lagtinget och landskapsregeringen

I enlighet med lagtingets beslut

upphävs övergångsbestämmelsens 2 mom. i landskapslagen 2015/67 om pensions-
skydd för ledamöter av lagtinget och landskapsregeringen,

ändras 1 § 1 mom., 3 § 2 och 3 mom. och 14 § rubriken och 3 mom. i landskapsla-
gen (2010:7) om pensionsskydd för ledamöter av lagtinget och landskapsregeringen, så-
dana 3 § 2 och 3 mom. och 14 § 3 mom. sådana de lyder i landskapslagen 2015/67, samt

fogas till lagen en ny 13 §, till 14 § nya 4 och 5 mom. samt till lagen en ny 15 §, som
följer:

Gällande lydelse	Föreslagen lydelse
1 § <i>Lagens tillämpningsområde</i> I denna lag finns bestämmelser om den rätt till ålders- och invalidpension av landskapsmedel som ledamöter av lagtinget och landskapsregeringen har samt om familjepension efter den som varit ledamot av lagtinget eller landskapsregeringen.	1 § <i>Lagens tillämpningsområde</i> I denna lag finns bestämmelser om den rätt till pension av landskapsmedel som le- damöter av lagtinget och landskapsrege- ringen har samt om familjepension efter den som varit ledamot av lagtinget eller landskapsregeringen.
3 § <i>Ålderspension och anpassningsbidrag (2015/67)</i> En ledamot som inte uppnått 65 års ål- der när ledamotsuppdraget upphör har rätt till anpassningsbidrag enligt följande: 1) anpassningsbidrag betalas i högst ett år om ledamotsuppdraget varat i minst tre år, 2) anpassningsbidrag betalas i högst två år om ledamotsuppdraget varat i minst sju år samt 3) anpassningsbidrag betalas i högst tre år om ledamotsuppdraget varat i minst 15 år. (2015/67)	3 § <i>Ålderspension och anpassningsbidrag</i> En ledamot som inte uppnått 65 års ål- der när ledamotsuppdraget upphör har rätt till anpassningsbidrag enligt följande: 1) anpassningsbidrag betalas i högst ett år om ledamotsuppdraget varat i minst ett år, 2) anpassningsbidrag betalas i högst två år om ledamotsuppdraget varat i minst sju år, 3) anpassningsbidrag betalas i högst tre år om ledamotsuppdraget varat i minst elva år samt

Om ledamoten fyllt 59 år när anpassningsbidraget upphör, kan anpassningsbidrag betalas fram till 65 års ålder. Bidragsbeloppet utgör minst det belopp som enligt 9 § 1 mom. intjänats under ett sjuårigt ledamotsuppdrag. För anpassningsbidrag gäller i övrigt det som föreskrivs om ålderspension i denna lag.	4) anpassningsbidrag betalas i högst fyra år om ledamotsuppdraget varat i minst 15 år. Om ledamoten fyllt 59 år när anpassningsbidraget upphör, kan anpassningsbidrag betalas fram till 65 års ålder. Bidragsbeloppet utgör minst det belopp som enligt 9 § 1 mom. intjänats under ett nioårigt ledamotsuppdrag. För anpassningsbidrag gäller i övrigt det som föreskrivs om ålderspension i denna lag.
<i>Ny 13 § i stället för den som upphävdes genom 2015/67)</i>	13 § <i>Beviljande av anpassningsbidrag</i> Anpassningsbidrag enligt 3 § 2 mom. ska sökas under de sex kalendermånader som följer på den månad då uppdraget som ledamot upphörde. Den tid under vilken utbetalningen av anpassningsbidrag är avbruten inkluderas i den tid för vilken anpassningsbidrag enligt 3 § 2 mom. betalas. Ett anpassningsbidrag som betalats enligt 3 § 2 mom. berättigar till pension så att när pensionen räknas ut beaktas 75 procent av det arvode som ligger till grund för anpassningsbidraget. Intjäningsprocenten för pensionen är 1,5 procent per kalenderår. Om anpassningsbidrag i enlighet med 14 § 3 mom. har betalats bara till den del anpassningsbidraget inte tillsammans med förvärvsinkomster och kapitalinkomster överstiger maximibeloppet för pension för lagtingsledamöter, beaktas vid uträkning av pensionen den andel av arvodet som ligger till grund för anpassningsbidraget, som motsvarar andelen av det anpassningsbidrag som betalats ut till ledamoten av det fulla anpassningsbidrag som ledamoten blivit beviljad. Den maximala tiden för intjäning av pension vid anpassningsbidrag är dock tre år.
14 § <i>Hinder för att betala ut pension</i>	14 § <i>Hinder för att betala ut pension</i> Anpassningsbidrag enligt 3 § 2 mom. betalas endast till den del bidraget inte tillsammans med förvärvsinkomster som baseras på arbets- eller företagareverksamhet

Anpassningsbidrag enligt 3 § 2 mom. betalas endast till den del bidraget inte tillsammans med förvärvsinkomster som baserar sig på arbets- eller företagaverksamhet och kapitalinkomster som avses i inkomstskattelagen (FFS 1535/1992) överstiger maximibeloppet för ledamotspensionen. En ledamot som ansöker om anpassningsbidrag är skyldig att meddela landskapsregeringen storleken av sina här avsedda förvärvsinkomster samt kapitalinkomster. På ansökan av ledamoten ska landskapsregeringen justera bidraget, om inkomsterna förändras så att beloppet av anpassningsbidraget påverkas. Justeringen görs från och med ingången av den kalendermånad som följer på den under vilken justeringen begärdes. Bidraget kan justeras retroaktivt, om inkomsterna varit större än vad ledamoten uppgivit. Vid eventuellt återkrav av utbetalat bidrag tillämpas de bestämmelser om återkrav av pension som gäller för landskapets personal i offentligrättsligt eller privaträttsligt anställningsförhållande. (2015/67)	och kapitalinkomster som avses i inkomstskattelagen (FFS 1535/1992) överstiger maximibeloppet för ledamotspension. En tidigare ledamot som ansöker om anpassningsbidrag är skyldig att vid ansökan meddela landskapsregeringen storleken av sina här avsedda förvärvsinkomster samt kapitalinkomster. På ansökan av den tidigare ledamoten ska landskapsregeringen justera bidraget, om inkomsterna förändras så att beloppet av anpassningsbidraget påverkas. Justeringen görs från och med ingången av den kalendermånad som följer på den under vilken justeringen begärdes. Bidraget kan justeras retroaktivt, om inkomsterna varit större än vad ledamoten uppgivit. Vid eventuellt återkrav av utbetalat bidrag tillämpas de bestämmelser om återkrav av pension som gäller för landskapets personal i offentligrättsligt eller privaträttsligt anställningsförhållande. Den tidigare ledamoten ska årligen till landskapsregeringen senast den 31 maj lämna en kopia av föregående års skattedeklaration eller motsvarande uppgifter. Om uppgifterna utan giltig orsak inte lämnats till landskapsregeringen inom utsatt tid kan utbetalningen av anpassningsbidraget omedelbart avbrytas till dess att uppgifterna inlämnats. Anpassningsbidragets belopp justeras kalenderårsvis med den genomsnittliga skattepliktiga månadsinkomsten från föregående år som grund efter att landskapsregeringen fått uppgifterna från den tidigare ledamoten.
<i>Ny paragraf</i>	15 § Extra anpassningsbidrag Landskapsregeringen kan efter hörande av lagtingets kanslikommission på ansökan bevilja den som varit ledamot av lagtinget eller landskapsregeringen ett extra anpassningsbidrag för högst 12 månader, om det föreligger hälsorelaterade, ekonomiska, sociala eller andra särskilda skäl.
Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2015.	_____ Denna lag träder i kraft den 1 november 2023.

Bestämmelserna i 3 § 2 och 3 mom. och 14 § 3 mom. tillämpas på ledamöter vilkas ledamotsuppdrag inleds första gången sedan lagen trätt i kraft. På ledamöter vilkas ledamotsuppdrag första gången inletts därförinnan tillämpas dessa lagrum i tidigare gällande lydelse samt det upphävda 17 § 2 mom.	(Upphävs) En pension som beviljats enligt 3 § 2 mom. om tidigarelagd ålderspension i landskapslagen (2010:7) om pensionskydd för ledamöter av lagtinget och landskapsregeringen sådan den lydde den 1 mars 2010, upphör när denna lag träder i kraft. En pensionstagare till vilken det utbetalas en pension som upphör genom denna lag har rätt att i stället för den pension som upphört få anpassningsbidrag enligt denna lag i enlighet med 3 § 2 mom. En pensionstagare vars pension upphör enligt denna lag och vars pensionsutbetalning är avbruten, har rätt att från denna lags ikraftträdande få anpassningsbidrag enligt landskapslagen om pensionsskydd för ledamöter av lagtinget och landskapsregeringen under en tid som bestäms i 3 § 2 mom. i denna lag. De ledamöter som före ikraftträdandet av denna lag har haft rätt till en sådan pension som upphör genom denna lag men som inte har ansökt om pensionen, har rätt att från ikraftträdandet av lagen få anpassningsbidrag enligt landskapslagen om pensionsskydd för ledamöter av lagtinget och landskapsregeringen under en tid som bestäms i 3 § 2 mom. i den lagen. Anpassningsbidraget ska sökas inom sex månader från ikraftträdandet av denna lag. Om en pensionstagare som avses ovan i 3 - 4 mom. eller en ledamot som avses i 5 mom. har fyllt 59 år när anpassningsbidraget upphör, har han eller hon rätt att få anpassningsbidrag till 65 års ålder. Det som föreskrivs om anpassningsbidrag i landskapslagen om pensionsskydd för ledamöter av lagtinget och landskapsregeringen tillämpas också i övrigt på dem som får anpassningsbidrag med stöd av den lagen och på det anpassningsbidrag de får.